

IJkpunten voor een goede verbinding van onderwijs en jeugdhulp

Om het doel van een samenhangend aanbod aan opvoeding, onderwijs en hulp aan kinderen en samenwerking tussen de aanbieders daarvan te realiseren zijn de volgende ijkpunten voor de kwaliteit van de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp opgesteld.

1. In de belangrijkste basisvoorzieningen (kinderopvang en onderwijs) is hulp voor jeugdigen en hun ouders snel, laagdrempelig en zo dichtbij mogelijk beschikbaar.

Voor 0–4-jarigen zijn dat de ouder- en kindzorg en de kinderopvang, vanaf 4 jaar zijn dat scholen. Kinderopvang en scholen bieden zelf al opvoeding, opvang, onderwijs en ondersteuning binnen een positief pedagogisch klimaat. Wanneer zij leer-, gedrags-, opvoed- en opgroei problemen signaleren moet jeugdhulp snel en dichtbij en liefst binnen de voorziening beschikbaar zijn voor weging en het bieden van lichte- en specialistische hulp.

2. Jeugdhulppartners dragen bij aan de versterking van de basisondersteuning op scholen en in de kinderopvang en andersom; de jeugdhulp werkt schoolgericht en de school heeft het gezin in beeld.

Dit kan bijvoorbeeld door het inzetten van preventieve programma's door jeugdhulp in scholen, door advies en consultatie voor professionals in het onderwijs, door training/scholing van onderwijsprofessionals, door ondersteuning in de communicatie met ouders, meekijken/denken bij vermoedens van belemmeringen in de ontwikkeling van jeugdigen, op school snel in kunnen zetten van lichte hulp voor ouders/kind, enz. Scholen kunnen bijdrage aan betere jeugdhulp door een normaliserende omgeving te bieden, vroegtijdig te signaleren, informatie te bieden, mee te werken en af te stemmen in de aanpak, enz.

3. Bij complexe ondersteuningsbehoeften of hulpvragen wordt een multidisciplinair (casus)overleg bijeen geroepen op school, voor weging van de vragen/behoeften en het bepalen van een aanpak.

Bij dit multidisciplinair overleg zijn in ieder geval de ouders (en/of leerling) en de school (leerkracht / mentor / IB'er / zorgcoördinator) aanwezig. Daarnaast sluiten partners uit de jeugdhulp, het samenwerkingsverband en veiligheid aan, waarbij de voor de casus benodigde expertise aanwezig is, bij voorkeur ook als dat specialistische hulp betreft. Die afweging wordt gemaakt door school en jeugdhulp (bijv. de contactpersoon van het wijkteam) gezamenlijk.

4. Jeugdigen, ouders en de school zijn nadrukkelijk betrokken bij het formuleren van de ondersteuningsbehoeften en hulpvragen, doelen en oplossingsrichting/aanpak.

Scholen en kinderopvang betrekken ouders als pedagogisch partner bij het onderwijs aan en de ondersteuning van hun kind. Bij signalen van belemmeringen in de ontwikkeling van de jeugdige worden zij zelf en hun ouders betrokken bij het bepalen van de benodigde ondersteuning. Voor een multidisciplinair overleg worden ook de ouders uitgenodigd en het vaststellen van de aanpak gebeurt samen met (de jeugdige en) de ouders.

5. Bij de noodzaak van (extra) ondersteuning door het onderwijs en hulp door gemeentelijke partners worden gezamenlijk doelen en aanbod bepaald en afspraken gemaakt over evaluatie en coördinatie.

(Extra) ondersteuning op school, hulp in de thuissituatie en eventuele behandeling van het kind dienen zo veel mogelijk als één integraal pakket te worden aangeboden. De betrokkenen in de uitvoering stellen samen het Ontwikkelingsperspectief op, met de te bereiken doelen voor onderwijs, thuis en jeugdhulp, en stemmen regelmatig af en evalueren het al dan niet bereiken van de doelen. Zo nodig wordt de aanpak bijgesteld. Ouders en school zijn daar altijd bij betrokken. Er kan een casuscoördinator worden aangesteld, wanneer meerdere partijen hulp bieden.

6. Vanuit het multidisciplinair overleg kan direct lichte hulp worden geboden aan jeugdige en/of ouders of er kan via een zeer korte lijn specialistische jeugdhulp ingeschakeld worden.

De jeugdhulp-vertegenwoordiger in het multidisciplinair overleg kan bij voorkeur zelf lichte hulp bieden aan jeugdige en/of ouders. Als die persoon geen passende hulp kan bieden kan hij/zij snel een collega inschakelen, of dat nu lichte of zware jeugdhulp betreft. Dit vraagt om brede expertise in het wijkteam of CJG en een eenvoudige route voor de toegang tot specialistische jeugdhulp.

7. De werkprocessen voor de multidisciplinaire samenwerking zijn zorgvuldig, effectief en efficiënt ingericht, rekening houdend met de privacy van jeugdigen/ouders, en worden regelmatig geëvalueerd;

Die werkprocessen hebben onder meer te maken met de voorbereiding van het overleg, het leiden van het gesprek, het betrekken van alle deelnemers, het toewerken naar doelen en een aanpak, het maken van heldere afspraken, het plannen van een vervolg, vastleggen/registeren van uitkomsten, enz. De effectiviteit en opbrengsten van de samenwerking en de werkprocessen worden regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

8. Voor (groepen) jeugdigen met specifieke ondersteuningsbehoeften en hulpvragen worden gecombineerde arrangementen van onderwijs en jeugdhulp (onderwijs-zorgarrangementen) ingericht.

Sommige jeugdigen hebben complexe ondersteuningsbehoeften, waar naast (extra) ondersteuning in het onderwijs ook jeugdhulp en/of dagopvang nodig is. Hierbij moet de situatie van de jeugdige leidend zijn voor de plaats en inhoud van het onderwijs-, ondersteunings- en hulpaanbod. Dat vraagt ook om flexibele onderwijs-zorgarrangementen. Dit kan ook nodig zijn voor leerlingen die thuis zitten of voortijdig dreigen uit te vallen.